

1. ariketa

Ondoren testu bat daukazu. Irakurri eta erantzun galderei.

Aukeratu erantzuna. Bakarra da zuzena.

KONTSUMO TALDEAK

Baserritarraren eta kontsumitzailearen artean harreman zuzena sortu eta, horren ondorioz, lehenengoak bere produktuak saltzea eta bigarrenak kalitateko janariak eskuratzea da EHNE (Euskal Herriko Nekazarien Elkartasuna) sindikatuaren eta Biolur elkartearen bidez sortutako kontsumo-taldearen helburua. Betetzen ari den helburua.

Euskal Herrian martxan dauden kontsumo-talde guztiek ez dute berdin funtzionatzen. Kasu batzuetan baserritarrak etxez etxe egiten du banaketa, eta Interneten saltzen dutenak ere badaude; baina ohikoena da toki eta ordu jakin batean baserritarra eta bezeroa biltzea, azken honek asteroko janari-poltsa har dezan. EHNEk eta Biolurrek Gipuzkoan martxan jarritako *Basherri* izeneko sareak horrela funtzionatzen du, baina garbi izan behar da kontsumo-talde hauek ez direla saldu-erosi operaziora mugatzen; bestelako filosofia dago atzean.

Dagoeneko berrogei taldetik gora ari dira *Basherri* ekimenean. Baserritarren zeregin nagusia barazkiak, frutak, ogia, arrautzak, esnea... ekoiztea da, sasoian sasoiko produktuak. Bezeroarena, hileroko kuota bat ordaintzea eta horren truke asteroko janari-poltsa jasotzea. Ez dago bitartekaririk, elkarren arteko harreman zuzena baizik. Gainera, oso lasai joan daitezke bezeroak baserrira baratzetan zer egiten ari diren ikustera, eta lanean laguntzera ere bai. Oso inportantea da zer jaten dugun jakitea, nola hazi diren porruak edo kalabazinak. Kasu askotan, gure familietako gurasoek badakite nolakoak diren baratzeko lanak, baina seme-alabek ez dute inoiz lurra lantzeko tresnarik ikusi. Bada, horixe da kontsumo-taldeek eskaintzen duten aukera: bertako produktuak jatea ez ezik, nondik iritsi diren mahaira eta nola ekoitzi diren ere jakitea.

Kontsumo-taldeko kide izateak ohitura-aldaketa dakar ezinbestean. Izan ere, hipermerkaturan erohera ohituta daudenentzat, ez da harritzekoa, esate baterako, neguaren erdian tomateak aurkitzea dendako apaletan. Baina Euskal Herrian ez da tomaterik hazten neguan,

eta urtarrian ez dituzte topatuko beren baserritarraren poltsan. Bai, ordea, garaiko produktu fresko eta osasuntsu asko.

Beasaindakontsumo-taldehauekfuntzionatzen duten herrietako bat. Asteartero, arratsaldeko zazpietan, Gorka Sasietak, Jesus Leundak eta Aitor Aranburuk haien furgonetak aparkatzen dituzte pilotalekuaren ondoan. Ordurako zain egoten dira kontsumo-taldeko bezeroak eta di-da batean hartzen ditu bakoitzak aste osorako janariak. Bezero horien artean dago, esaterako, Tolosako Fronton jatetxeko Roberto Ruiz sukaldari ezaguna. Barazkiez gain, sagardoa, sagar-zukuak, babarrunak, intxaurrak, jogurtak, arrautzak, gazta eta abar banatzen dituzte hiru baserritarrok. Zumarragan eta Urretxun ere badago kontsumo-taldea, *Altxaporru* izenekoa, eta han astelehenetan egiten da banaketa. Barazki-saskia 10 euro ordaintzen da, baina handiagoa nahi izanez gero, 15 eurokoa jasotzeko aukera ere badago. Taldean erabakitzen da saskiaren osaketa eta berdinak dira taldekide guztientzat. Ordainketa hileroko egiten da, eta kuota 43,5 eurokoa da saski txikiaren kasuan, eta saski handiaren kasuan 65 eurokoa. Hasierako proba-epea bi hilabetekoa da, eta jarraituz gero, urtebeteko konpromisoa hartzen du bezeroak.

Goraka doan mugimendua da kontsumo-taldeena. Gipuzkoan ezin dituzte eskaera guztiak ase, baserritarrak falta baitira. Horregatik, ekoizle gehiagoren bila ari da EHNE herriz herri. Oraindik badaude lursailak Gipuzkoan. Haziak eta lanerako gogoia besterik ez da behar. Jakina, baratzeta ondo planifikatu behar da, soberakinik ez egoteko eta bezeroari kale ez egiteko. Beraz, merkataritza duina eta baserriaren garapen iraunkorra bultzatzeko tresnak dira kontsumo-talde hauek. Hala ere, EHNEren datuen arabera, Euskal Herrian kontsumitzen diren hamar barazkitik bederatzi kanpotik ekarritakoak dira.

ARANBURU, Gotzon. Naiz. 2012ko azaroaren 24a.
Egokitua.

1. ariketa. Aukeratu erantzuna

1. Zein da kontsumo-taldeen helburua?

- a) Salerosketa-harremanak erakunde publikoen bidez izatea.
- b) Salerosketa-harremanak kontsumitzaileen elkartearen bitartez izatea.
- c) Salerosketa-harremanak inolako bitartekaririk gabekoak izatea.

2. Nola funtzionatzen dute kontsumo-taldeak?

- a) Guztiek modu berean, ohikoena baserritarra eta bezeroa biltzea baita.
- b) Guztiek ez dute modu berean funtzionatzen, baina lehen kontaktua Internet bidez da beti.
- c) Kasu desberdinak daude, haien artean etxez etxeko banaketa.

3. Produktuez gain, zer beste aukera eskaintzen diote bezeroari kontsumo-taldeak?

- a) Produktuak nola landu diren eta etxera nola heldu diren jakitea.
- b) Produktuak lantzen ikastea eta baratze propioa izatea.
- c) Produktuak nondik iritsi diren eta mahaian nola jan behar diren jakitea.

4. Zer dakar kontsumo-taldeko kide izateak?

- a) Kontsumo-ohituretan nahitaezko aldaketa.
- b) Erosteko ohituretan aldaketa, baina kontsumo-ohituretan aldaketarik ez.
- c) Ohituretan aldaketa, urte osoan produktu guztiak jateko aukera baitago.

5. Zerez osatuta daude barazki-saskiak Zumarragan eta Urretxun?

- a) Kuotaren arabera bezeroak erabakitako produktuez.
- b) Baserritarrek erabakitako produktu desberdinez.
- c) Taldeak erabakitako produktu berdinez.

6. Zenbat denborarako konpromisoa hartzen du bezeroak Zumarragan eta Urretxun?

- a) Urtebeterakoa edozein kasutan.
- b) Urtebeterakoa, hasierako proba gaindituz gero.
- c) Hasieran urtebeterakoa da eta gero bi hilabeteko luzapena dago.

7. Orain, zer arazo dute kontsumo-taldeak?

- a) Ezin diete eskari guztiei erantzun baserritar faltagatik.
- b) Bezero falta dute, kontsumoak gora egin arren.
- c) Ekoizleak eta bezeroak falta dira herri batzuetan.

8. Nongoak dira hemen jaten ditugun barazkiak?

- a) Kontsumo-taldeetan landutakoak.
- b) Gehienak Euskal Herritik kanpo landutakoak.
- c) EHNE sindikatuko baserritarrek landutakoak.